

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/22/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8620200212
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8620200212.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Eduarda Valenčina a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Mariana Hoffmanna, PhD., v spore žalobcu: A. B., nar. X.X.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., právne zastúpený: JUDr. Ambróz Motyka, advokát, so sídlom Nám. SNP 7, 091 01 Stropkov, proti žalovanému: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, právne zastúpený: Advokátska kancelária E. F., s. r. o., so sídlom Vajnorská 21A, 831 03 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. SK 2C/10/2020 - 288 zo dňa 07.11.2024, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok vo výrokoch II. a III.
- II. Priznáva žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zastavil konanie v časti prevyšujúcej sumu 110 eur (I. výrok), zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 110 EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (II. výrok) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % (III. výrok).

V odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na to, že žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal zaplataenia nemajetkovej ujmy vo výške 5.000 EUR. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že v rokoch 2011 a 2012 bol klientom žalovaného a dňa 09.02.2017 F. D. našiel v Stropkove za budovou, v ktorej sídli značková predajňa žalovaného, v neuzamknutom priestore určenom na skladovanie papierového odpadu archívnu krabicu, v ktorej sa nachádzalo množstvo originálnych písomností s osobnými údajmi zákazníkov žalovaného, vrátane žalobcu. Predmetná archívna krabica s nájdenými písomnosťami bola ako dôkazný materiál odovzdaná advokátovi JUDr. Ambrózovi Motykovi, ktorý bol splnomocnený právnym zastupovaním vo veci neoprávneného zásahu do súkromného života dotknutých osôb v súvislosti so spracovávaním osobných údajov žalovaným. Žalovanú spoločnosť G. D. a.s. je potrebné považovať za prevádzkovateľa v zmysle § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 122/2013 Z.z. o ochrane osobných údajov (ďalej ZOOÚ). Žalovaný nesie voči žalobcovi objektívnu súkromnoprávnu zodpovednosť za situáciu, že pri spracúvaní osobných údajov žalobcu, prostredníctvom spoločnosti ELSIG s.r.o., Biela Voda 1054/11, 060 01 Kežmarok, IČO: 47 709 014 (ďalej ELSIG s.r.o.), nebolo pri manipulácii s týmito údajmi a pri ich likvidácii postupované v súlade so zákonom (§ 17, § 19 ZOOÚ), čím boli flagrantným spôsobom porušené ustanovenia zákona o ochrane osobných údajov, a tým porušené právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života žalobcu pri spracúvaní jeho osobných údajov. Žalovaný pri svojom prvom úkone namietal miestnu príslušnosť Okresného súdu Svidník (v súčasnosti Bardejov), s tým, že miestne príslušným súdom na konanie v prvej inštancii v prípade žaloby na ochranu osobnosti je podľa § 13 CSP všeobecný súd žalovaného a v žiadnom prípade sa nejedná o spotrebiteľský spor. Vzniesol aj námietku premlčania.

Rozsudkom Okresného súdu Svidník č. k. 2C/10/2020 - 153 zo dňa 19.9.2022 súd prvej inštancie zaviazal žalovaného na zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 2.175 EUR a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

Na základe odvolania žalovaného rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 8Co/41/2023 - 246 zo dňa 18.1.2024 tak, že zrušil tento rozsudok vo výrokoch I. a III. a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie so záverom, že bude úlohou prvoinštančného súdu opätovne vyhodnotiť nárok žalobcu z hľadiska ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka, a to s poukazom na to, či v danom prípade nie je postačujúce ospravedlnenie žalovaného.

Po vrátení veci žalobca zobral žalobu späť v časti prevyšujúcej sumu 110 EUR, preto súd prvej inštancie výrokom I. tohto rozsudku v tejto časti konanie zastavil.

K miestnej príslušnosti súd prvej inštancie poukázal na spotrebiteľský charakter sporu a skoršie zrušujúce rozhodnutie tunajšieho odvolacieho súdu, ktorý miestnu príslušnosť posúdil podľa ustanovení o náhrade škody.

Po tom, čo sa súd vysporiadal s otázkou miestnej príslušnosti, zaoberal sa otázkou vecnej legitimácie strán. Konštatoval, že občianskoprávna zodpovednosť žalovaného za zásah do súkromia žalobcu má objektívny charakter, ktorý vyplýva z ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka ako generálnej klauzuly ochrany osobnosti v súkromnom práve. Pri posúdení občianskoprávnej zodpovednosti teda nebolo podstatné, že žalovaný konal prostredníctvom svojich obchodných zástupcov, ktorí sa postupne menili, ani to, že kto písomné dokumenty s osobnými údajmi vytvoril, spracúval, až napokon ich protiprávne likvidoval a sprístupnil, ale je právne významné, že porušenie ochrany osobných údajov, ako Úradom na ochranu osobných údajov preukázaný bezpečnostný incident, bolo spôsobené pri plnení zmluvy o pripojení, ktorú mal žalobca uzatvorenú práve so žalovaným.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo forme finančného zadostučinenia za neoprávnený zásah do svojho súkromného života v súvislosti s porušením práva na ochranu osobných údajov. Pod nemajetkovou ujmu možno vo všeobecnosti rozumieť akúkoľvek ujmu, ktorá pre poškodeného nepredstavuje priamu stratu na majetku, a teda nie je vyjadriteľná v peniazoch. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázaný zásah do súkromia žalobcu pri protiprávnom spracúvaní jeho osobných údajov, preto v ďalšom skúmal, aká ujma bola žalobcovi spôsobená, jej závažnosť a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva žalobcu došlo. Tvrdenie žalovaného, že žalobcovi žiadna ujma nevznikla a vzhľadom k povahe osobných údajov ani len vzniknúť nemohla je v úplnom rozpore s konštatovaním Úradu na ochranu osobných údajov SR (ÚOOÚ SR) v rozhodnutí zo dňa 9.3.2018, č.k. 00103/2018-Op-7 o rozklade spoločnosti Elsig s.r.o. proti rozhodnutiu úradu o uložení pokuty za predmetný bezpečnostný incident, ktorým bolo zasiahnuté do práv žalobcu. V zhode s týmto rozhodnutím ÚOOÚ SR súd konštatoval, že negatívnym následkom neoprávneného sprístupnenia osobných údajov, je samotný vznik rizika pre práva a slobody fyzických osôb, a to najmä strata kontroly nad svojimi osobnými údajmi a ďalšie riziká s rôznym stupňom pravdepodobnosti a závažnosti, ktoré by mohli čo i len viesť k ujme, či už majetkovej alebo nemajetkovej, a to najmä pokiaľ takáto spracovateľská operácia môže viesť napríklad ku krádeži totožnosti, podvodu alebo finančnej strate, poškodeniu dobrého mena, strate dôvery osobných údajov alebo akémukoľvek hospodárskemu alebo sociálnemu znevýhodneniu. Predmetné spracúvanie zahŕňalo veľké množstvo citlivých osobných údajov a malo, alebo čo i len mohlo mať, negatívne dôsledky na veľký počet dotknutých osôb, vrátane žalobcu.

Súd prvej inštancie, konštatujúc splnenie podmienok pre priznanie relutárnej náhrady, sa pri rozhodovaní o výške náhrady zaoberal závažnosťou vzniknutej ujmy a okolnosťami, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka). Neobmedzenému počtu nepovolaných osôb boli sprístupnené najcitlivejšie osobné údaje žalobcu, ktoré ho jednoznačne identifikujú, a to vrátane zvlášť chráneného jedinečného osobného identifikátora, ktorým je rodné číslo. Z vykonaných dôkazov súd ustálil, že bezpečnostným incidentom nedošlo len k „potencionálnej možnosti“ ohrozenia osobnostných práv žalobcu, ako to konštatoval Krajský súd v Prešove v rozsudku z 30. marca 2021, č.k. 13Co/7/2021-530, ale priamo k ich porušeniu. V danom prípade sa vzhľadom k vyššie uvedenému morálna satisfakcia javí súdu prvej inštancie ako nepostačujúca a vzhľadom na významné postavenie žalovaného na telekomunikačnom trhu, ako aj vzhľadom na preventívno - sankčnú funkciu je žalobcovi potrebné priznať finančnú náhradu.

Pokiaľ sa týka stanovenia primeranej výšky finančnej náhrady, súd vychádzal zo spôsobu výpočtu súdov v identických veciach, pričom vychádzal z judikatúry súdov Slovenskej republiky vo vzťahu k priznaným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sa zvyčajne priznávajú pozostalým po osobách, ktoré boli

usmrtené pri dopravných nehodách či zo zákonnej právnej úpravy, ktorá upravuje nároky poškodených z trestných činov. Vzhľadom na množstvo osobných údajov žalobcu, ktoré boli neoprávnenne sprístupnené, ich charakter, dĺžku času protiprávneho konania a postavenie žalovaného na telekomunikačnom trhu priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 110 EUR.

O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému náhradu trov konania v plnom rozsahu, pretože výška náhrady závisela od úvahy súdu. Súd nezistil existenciu výnimočných okolností a ani dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ustanovenia § 257 CSP.

2. Proti výrokom II. a III. tohto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), f) a h) CSP. Uviedol, že už pri svojom prvom procesnom úkone namietol miestnu nepríslušnosť Okresného súdu Bardejov (predtým Svidník). Poukázal na skutočnosť, že ide o spor o ochranu osobnosti, pričom tieto ohrozené práva, ako právo na život, zdravie, česť nevznikli na základe spotrebiteľskej zmluvy, ale jedná sa o samostatné a všeobecné práva, nie vznikajúce na základe akéhokoľvek záväzku. Žalobca sa domáha ochrany svojich absolútnych práv podľa § 11 Občianskeho zákonníka a tieto práva nesúvisia s uzatvorenou zmluvou o pripojení ako spotrebiteľskou zmluvou. Žalovaný ďalej poukázal na rozhodovaciu prax slovenských súdov pri rozhodovaní o žalobách na ochranu osobnosti pri škodách, ktoré sú kryté povinným zmluvným poistením motorových vozidiel, pričom aj v týchto prípadoch je poisťňa zmluvou spotrebiteľskou, no následné žaloby na nemajetkové ujmy sa neprejednávajú ako spory spotrebiteľov. Taktiež bol narušený princíp kontradiktórnosti, ktorý sa v spotrebiteľských sporoch neuplatňuje a tiež platí princíp obráteného dôkazného bremena, ktorý nemožno aplikovať v spore na ochranu osobnosti.

V súvislosti so vznesenou námietkou premlčania žalovaný dôvodil, že z okolností prípadu je viac ako zrejmé, že k protiprávnemu zásahu do osobnostných práv žalobcu nedošlo až dňa 09.02.2017, kedy dokumenty obsahujúce osobné údaje žalobcu a ďalších dotknutých osôb našiel v archívnej krabici v neuzamknutom sklade oznamovateľ Bc. Senaj, ale nepochybne už pred týmto dátumom, keď boli tieto dokumenty omylom premiestnené do tohto skladu. Nie je možné ustáliť kedy sa tak presne stalo, ale bez akýchkoľvek pochybností je však možné konštatovať, že tieto sa tam už dňa 25.01.2017 nachádzali. Z pohľadu práva na ochranu osobnosti je právne významný časový moment, kedy vznikla na strane dotknutých osôb situácia, resp. možnosť neoprávneného sprístupnenia ich osobných údajov nepovolaným osobám a nie až moment, kedy sa nepovolaná osoba s takýmito údajmi objektívne oboznámila.

Žalovaný zároveň namietal svoju pasívnu legitimáciu v konaní, nakoľko právne posúdenie súdu prvej inštancie v tejto otázke je nesprávne. Žalovaný zastáva stanovisko, že nie je pasívne legitimovaný. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie k tejto otázke oproti predchádzajúcemu rozsudku už nedoplnil o žiadnu novú argumentáciu, žalovaný bez toho, aby v odvolaní opätovne opakovane celú svoju predchádzajúcu odvolaciu argumentáciu k tejto otázke iba odkázal na svoje predchádzajúce odvolanie a zotrval na všetkých dôvodoch.

Žalovaný poukázal na základné predpoklady vzniku zodpovednosti za nemajetkovú ujmu. Uviedol, že súd prvej inštancie neskúmal, či by prípadné ospravedlnenie nebolo postačujúce. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadom existencie nárokovanej nemajetkovej ujmy, pričom sa nemožno stotožniť s argumentáciou súdu prvej inštancie, že už samotný vznik rizika pre zásah do práv a slobôd fyzických osôb je postačujúci pre priznanie nemajetkovej ujmy. Postup, kedy súd prvej inštancie neskúmal, či žalobcovi skutočne nemajetková ujma vznikla, akú má povahu, intenzitu, závažnosť, šírku okruhu pôsobenia nepriaznivého následku, prípadne či naďalej pretrváva, resp. sa prejavuje, ale uspokojil sa iba so všeobecným konštatovaním, že k vzniku nemajetkovej ujmy, a to dokonca závažnej, došlo už iba tým, že nedošlo len k ohrozeniu osobnostných práv žalobcu ale priamo k ich porušeniu, čo má za následok nesprávne zistenie rozhodujúcich skutočností.

Zároveň žalovaný namietal aj rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania s tým, že napriek iba čiastočnému úspechu bol žalobcovi priznaný plný nárok na náhradu trov konania. Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie sa nijako nevysporiadal s jeho argumentáciou vo vzťahu k trovám konania, vrátane aplikácie § 257 CSP na prejednávajúcu vec.

Na základe uvedeného žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná náhradu trov konania v plnom rozsahu.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného, k otázke miestnej príslušnosti poukázal na rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsudku č. k. 11Co/15/2023 – 223 zo dňa 13.12.2023. Vyjadril súhlas s argumentáciou odvolacieho súdu o danosti miestnej príslušnosti Okresného súdu Bardejov (predtým

Svidník) podľa ust. § 19 písm. b) CSP, pričom považoval tento dôvod miestnej príslušnosti za dôvod popri miestnej príslušnosti aj podľa § 19 písm. d) CSP. Ohľadom pasívnej vecnej legitímácie poukázal na bod 14. zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 18.1.2024. Čo sa týka základu nároku, žalovaný sa žalobcovi nikdy neospravedlnil. Ospravedlnenie sa týkalo len žalobcov vo veci sp. zn. 6C/29/2018. Žalobca má za to, že protiprávny stav trval od 25.01.2017 do 09.02.2017, preto nárok nemôže byť premlčaný. Pri trovách konania nemožno súhlasiť s argumentáciou žalovaného, nakoľko ak rozhodnutie závisí od úvahy súdu, tak sa za základné považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaný vo svojom následnom vyjadrení zotrval na svojich stanoviskách uvedených v odvolaní. Ohľadom miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Bardejov poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave vo veci nesúhlasu Mestského súdu Bratislava IV s postúpením veci, v ktorom krajský súd uviedol, že sa nejedná o žalobu na náhradu škody a nejde ani o spotrebiteľský spor. Žalovaný zotrval aj na svojej argumentácii ohľadom pasívnej vecnej legitímácie, premlčania, existencie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy ako aj náhrady trov konania.

5. Žalobca vo svojom stanovisku k tomuto podaniu žalovaného uviedol, že proti rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave o miestnej príslušnosti podal ústavnú sťažnosť. Zotrval na názore, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský spor, a že je daná pasívna vecná legitímácia žalovaného. K otázke trov poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/70/2023 zo dňa 11.12.2024 a 5Cdo/77/2024 zo dňa 20.2.2025.

6. V ďalšom stanovisku žalovaný zotrval na argumentácii uvedenej vo všetkých svojich doterajších podaniach a vyjadreniach.

7. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. - Civilný sporový poriadok (CSP)) vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke, najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/2005).

9. Čo sa týka vnesenej námietky miestnej nepríslušnosti Okresného súdu Bardejov (predtým Okresného súdu Svidník), k tomuto sa odvolací súd vyjadril už vo svojom skoršom zrušujúcom uznesení č.k. 8Co/41/2023 - 246 zo dňa 18.1.2024 a na tomto názore zotrváva.

Nad rámec argumentácie uvedenej odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení odvolací súd dodáva, že predmetom konania je nepochybne nárok majúci základ v porušení práva na ochranu osobnosti v zmysle ust. § 11 a § 13 Občianskeho zákonníka s uplatnením požiadavky na náhradu nemajetkovej ujmy. Zásadným pre posúdenie výhrady žalovaného bolo vyhodnotiť charakter takto definovaného nároku v tom zmysle, či nie je vo svojej podstate nárokom korešpondujúcim s nárokom na náhradu škody, pre ktorý môže platiť miestna príslušnosť daná na výber, keďže podľa § 19 písm. b) CSP je popri všeobecnom súde žalovaného na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

Už v zrušujúcom uznesení č.k. 8Co/41/2023 - 246 zo dňa 18.1.2024 odvolací súd poukázal na Princípy európskeho deliktneho práva (PETL), ktoré pojem nemateriálna ujma stavajú na úroveň pojmu škoda.

PETL v čl. 2:101 definuje škodu ako majetkovú alebo nemajetkovú ujmu zákonom chránených záujmov. Ako vyplýva z tejto definície, škoda sa chápe široko, univerzálne a ako majetkový či nemajetkový reflex vo sfére poškodeného. Akýkoľvek zásah do tejto sféry či zhoršenie pozície poškodeného založí zodpovednosť za škodu za predpokladu, že súčasne išlo o zásah do právom definovaného statku. Jednoznačne pozitívny trend tejto koncepcie predstavuje postavenie imateriálnej ujmy na úroveň majetkovej škody a ďalej skutočnosť, že i režim náhrady je pre obidva druhy škôd rovnocenný. Z hľadiska terminologického používa PETL výrazy "škoda" (damage) a "ujma" (harm) synonymicky.

Materiálna ujma ako jeden z dvoch definičných komponentov pojmu škoda je definovaná v časti s označením peňažná škoda (pecuniary damage). Pozitívne definície nemateriálnej ujmy PETL síce nepodáva, ale aj tak ich z celkovej koncepcie (a contrario materiálnej ujmy) možno vyvodíť. Ide o druh ujmy, ktorý nepredstavuje reálny úbytok v majetkovej sfére poškodeného. Náhrada nemateriálnej ujmy sa v moderných deliktých úpravách nevyčerpáva len náhradou ujmy na zdravie a na živote, ale panuje široký konsenzus, že je spoločensky vysoko žiaduce odškodňovať v rôznej miere aj zásahy do iných zložiek a sfér osobnosti jedinca, než je jeho fyzická a duševná integrita. Náhrada nemajetkovej ujmy sa týmto úzko prepojuje s inštitútom ochrany osobnosti a koncepciou garancie osobnostných práv v súlade s tým, ako je v tom ktorom systéme upravená (porovnaj Poňatie škody v Princípoch európskeho deliktneho práva, JUDr. Ing. Elena Divko, Bulletin slovenskej advokácie, 2014).

Skutočnosť, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorého sa domáha žalobca, nepochybne možno subsumovať, prípadne aj stotožniť s pojmom škoda, vyplýva aj z odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora z 24.10.2013 vo veci C-22/2012 (Hassová), kedy obdobne aj v tomto prípade Súdny dvor uviedol, že nemajetková ujma je v zmysle Smernice o zodpovednosti za škodu subsumovaná pod pojem škody. Z uvedeného rozhodnutia nepochybne vyplýva, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je zložkou nároku na náhradu škody. V súvislosti s týmto konštatovaním je potrebné uviesť, že Okresný súd Bardejov je miestne príslušným súdom v zmysle ustanovenia § 19 písm. b) CSP, kedy popri všeobecnom súde žalovaného je na konanie miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že udalosť, ktorá zakladá nárok na náhradu škody, a teda jej súčasť ako nemajetkovej ujmy, nastala v obvode Okresného súdu Bardejov. Táto skutočnosť ohľadom úniku dokladov s osobnými dátami žalobcu nebola v konaní sporná, preto odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie ohľadom ustálenia jeho miestnej príslušnosti za správne. Miestna príslušnosť Okresného súdu Bardejov je daná ako osobitná miestna príslušnosť podľa § 19 písm. b) CSP. Z tohto dôvodu nie je relevantné tvrdenie žalovaného o miestnej nepríslušnosti súdu prvej inštancie.

K otázke miestnej príslušnosti odvolací súd záverom dodáva, že proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave vo veci nesúhlasu s postúpením veci podal žalobca dňa 18.03.2025 ústavnú sťažnosť, o ktorej Ústavný súd doposiaľ nerozhodol. Zároveň je potrebné konštatovať, že súd nie je viazaný rozhodnutiami iných súdov, pokiaľ tieto nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Preto Krajský súd v Prešove nie je viazaný právnym názorom Krajského súdu v Bratislave v otázke miestnej príslušnosti v prejednávanej veci.

10. Čo sa týka otázky premlčania žalobcom uplatneného nároku v konaní, odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na svoje skoršie rozhodnutie v tomto konaní zo dňa 18.1.2024, v ktorom sa s touto otázkou vysporiadal. Začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a to je deň 09.02.2017, kedy boli dokumenty s osobnými údajmi nájdené nálezcom. Túto skutkovú okolnosť je potrebné považovať za moment vzniku bezpečnostného incidentu. Žalobca a ďalšie dotknuté osoby sa mohli o tomto bezpečnostnom incidente dozvedieť najskôr dňa 09.02.2017, keď nálezca F. D. archívnu krabicu s osobnými údajmi v sklade našiel, vzal ju a odovzdal ju do zabezpečených priestorov advokátskej kancelárie JUDr. Ambróza Motyku. Bezpečnostný incident je celkom jednoznačne trvácim administratívnym deliktom, ktorý tvorí jeden skutok a jeden správny delikt, a to až do okamihu odstránenia protiprávneho stavu (09.02.2017). Preto až nasledujúcim dňom, t. j. 10.02.2017 začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá uplynula 10.02.2020. Keďže žaloba bola súdu doručená dňa 03.02.2020, stalo sa tak pred uplynutím premlčacej doby, a preto žalobcom uplatnený nárok nie je premlčaný.

Začiatok všeobecnej premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka nemohol plynúť odo dňa, kedy si tlačivá v sklade „všimol“ vedúci predajne Orange v Stropkove. Neoprávnené sprístupnenie osobných údajov nemohlo nastať procesom „všimnutia si“ tlačív vo vreci uloženom na podlahe skladu svedkom H. I.. Aj z pohľadu konkretizácie časového momentu je takáto výpoveď tohto svedka neurčitá, keď uvedenú skutočnosť uvádza ako „naposledy som si všimol uložené tlačivá“, z ktorej však nemožno vyvodíť či po 25.01.2017 sa predmetné tlačivá naďalej na podlahe skladu žalovaného nachádzali

alebo nenachádzali. V prípade ak by moment opustenia tlačív zo skladu žalovaného mal predchádzať samotnému bezpečnostnému incidentu, podstatnou by mala byť skutočnosť, v ktorý prvý deň si bol svedok istý, že tlačivá vo vreci už neboli uložené na podlahe skladu žalovaného, nie kedy ich tam naposledy videl. Skutočnosť, že dokumenty obsahujúce osobné údaje žalobcu, ako aj ďalších osôb sa najneskôr dňa 25.01.2017 už nachádzali v neuzamknutom sklade na papierový odpad, pri posúdení otázky začatia plynutia premlčacej lehoty nemá relevanciu.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka (OZ), pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Nepochybne právo na uplatnenie nemajetkovej ujmy sa mohlo po prvý raz vykonať na druhý deň po tom čo boli nájdené a vyzdvihnuté zo skladu dokumenty obsahujúce údaje žalobcu. Je v rozpore s konštrukciou začiatku plynutia objektívnej premlčacej doby vychádzať z predpokladu, že táto začala plynúť vtedy, kedy si mal tieto dokumenty všimnúť vedúci predajne Orange v Stropkove. To, že si osoba všimne voľne ležiace dokumenty bez toho, aby do nich nazrela a identifikovala to, či sa v týchto dokumentoch nachádzajú osobné údaje fyzickej osoby, nemožno považovať za začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby. Táto nepochybne začala plynúť až vtedy, keď tieto dokumenty boli otvorené, s týmito sa určitá fyzická osoba oboznámila a následne ich odovzdala na ďalšie úkony osobe znalej práva. Z tohto dôvodu odvolací súd nepriznal právnu relevanciu dobe, kedy boli tieto dokumenty voľne položené v prístupnom sklade a všimla si ich okoloidúca osoba. Objektívne sa žalobca mohol domáhať svojich nárokov až po tom, čo dokumenty obsahujúce jeho osobné údaje boli nájdené a bola identifikovaná skutočnosť, že obsahujú tieto dáta.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že rovnaký bezpečnostný incident bol aj predmetom rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 5 Cdo 77/2024 zo dňa 20.02.2025, kedy bolo zamietnuté dovolanie žalovaného s poukazom na dostatočnú odôvodnenosť záverov odvolacieho súdu vo vzťahu k posúdeniu otázky začatia plynutia premlčacej doby, ktorá bola posúdená rovnako ako v tomto konaní. Rovnako tak odôvodnenie odvolacieho súdu bolo v podstate totožné s odôvodnením v prebiehajúcej veci, preto aj s poukazom na princíp právnej istoty, kedy je dôležitá predvídateľnosť práva pri úplne rovnakých konaniach, je potrebné vychádzať zo záverov, ktoré vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto konaní.

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 201/2007, v konaní na základe žaloby na ochranu osobnosti musí súd vždy medzi prvými riešiť okolnosť, kto je v konkrétnom prípade subjektom ochrany a kto je subjektom zásahu. Bez vyriešenia tejto otázky, t. j. do koho práva sa zasiahlo a kto sa zásahu dopustil, nie je ešte opodstatnené riešenie meritórnych otázok - nedovolenosti zásahu, jeho intenzity a dôsledkov, existencie príčinnej súvislosti medzi zásahom a spôsobenou nemajetkovou ujmov, adekvátnosti požadovanej formy nápravy spôsobenej ujmy, splnenia podmienok pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, primeranosti výšky priznaného zadosťučinenia a pod. Nič z vyššie uvádzaného pritom nemohlo byť žalobcovi známe pred 09.02.2017, a preto ani premlčacia doba nemohla žalobcovi začať plynúť pred týmto dňom, ako sa mylne domnieva žalovaný.

Prijatie názoru žalovaného vo vzťahu k začiatku plynutia premlčacej doby by vo svojich dôsledkoch znamenalo, že tento by mal prospech z vlastného protiprávneho konania, pretože čím dlhšie by trval protiprávny stav, za ktorý žalovaný zodpovedá, tým kratšia (alebo aj reálne žiadna, ak by dokumenty v sklade boli objavené nepovolnou osobou až po viac ako troch rokoch) premlčacia doba by bola pre dotknuté osoby k dispozícii na uplatnenie ich práv.

Nad rámec uvedeného a k tvrdeniu žalovaného o tom, že k zásahu do práv na ochranu osobnosti došlo momentom, kedy zamestnanec obchodného zástupcu žalovaného nedopatrením umiestnil dokumenty obsahujúce osobné údaje žalobcu do nechráneného priestoru, čo bolo najneskôr dňa 25.1.2017, odvolací súd dodáva, že námietka premlčania je hmotnoprávny inštitút, a teda aj pri uplatnení námietky premlčania stranu sporu zaťažuje bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že premlčacia doba začala plynúť už umiestnením dokumentov do nechránených priestorov, bolo jeho povinnosťou na preukázanie tohto tvrdenia predložiť súdu dôkazy. Žalovaný však nielen nepreukázal, ale ani neuviedol konkrétny dátum, kedy mala podľa neho začať plynúť premlčacia doba. Žalovaný tak v súvislosti s ním uplatnenou námietkou premlčania neuniesol dôkazné bremeno.

11. Ohľadom pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní odvolací súd zotrváva na právnom názore vyjadrenom už v uznesení č.k. 8Co/41/2023 - 246 zo dňa 18.1.2024. Je nepochybné, že žalobca vstupoval do právneho vzťahu so žalovaným, pričom tento konal prostredníctvom splnomocnenej osoby a žalovaný, aj keď konajúci prostredníctvom splnomocneného zástupcu, zasiahol do osobnostných práv žalobcu tým, že nezabezpečil jeho osobné údaje pred prípadným zneužitím, pričom práve na tento prípad sa vzťahuje citovaný rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn. 30Cdo

2712/2005, nakoľko sa jedná o neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcu, ktorý bol spôsobený sprostredkovateľom, teda inou právnickou osobou pri realizácii činností žalovaného, a vtedy sa tento neoprávnený zásah pričíta tejto právnickej osobe, teda žalovanému. K rovnakému záveru dospel Najvyšší súd Českej republiky aj v rozhodnutí č.k. 30Cdo/1393/2007, v zmysle ktorého: „Platí zásada, podľa ktorej, ak neoprávnený zásah do osobnosti bol spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou (alebo inou fyzickou osobou) k realizácii činnosti tejto právnickej osoby (alebo inej fyzickej osoby), kedy určujúcim je existencie miestneho, časového a vecného vzťahu k plneniu činnosti takejto osoby, potom v týchto prípadoch občianskoprávnej sankcie podľa § 13 OZ postihujú samotnú právnickú alebo inú fyzickú osobu v zmysle analógie § 420 ods. 2 OZ v spojení s § 853 toho istého zákona.“ Odvolací súd zároveň poukazuje na to, že aj keď sa jedná o judikatúru iného štátu, tak táto sa týka výkladu právneho predpisu, ktorý bol v tom čase totožný s úpravou v Slovenskej republike.

Pokiaľ žalovaný poukazuje na koncepciu tzv. delenej zodpovednosti, tak táto je daná v rámci administratívnoprávnej zodpovednosti prevádzkovateľa a sprostredkovateľa v zmysle zákona o ochrane osobných údajov. Táto koncepcia sa neuplatňuje v oblasti zodpovednosti podľa občianskoprávných predpisov o ochrane osobnosti. K otázke občianskoprávnej a administratívnoprávnej zodpovednosti odvolací súd poukazuje na odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje.

Na tomto mieste je potrebné poukázať aj na dôvodovú správu k zákonu o ochrane osobných údajov účinného v čase vzniku bezpečnostného incidentu, podľa ktorej je stále potrebné, aby prevádzkovateľ bol aspoň informovaný o hlavných prvkoch štruktúry spracovania (napríklad o zapojených subjektoch, bezpečnostných opatreniach, zárukách pri spracovaní v tretích krajinách atď.), aby si udržal pozíciu, v ktorej má kontrolu nad údajmi spracúvanými v jeho mene.

V tejto súvislosti, pokiaľ tu je jednoznačne preukázané, ako to bolo v tomto prípade, že došlo k vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy konaním žalovaného, nie je relevantné použitie ustanovení zákona o ochrane osobných údajov, nakoľko priamo z uvedeného zákona vyplýva záver, že týmto zákonom nie je dotknuté právo na ochranu osobnosti tak, ako ho uplatnil žalobca v tomto konaní. Z uvedeného dôvodu preto nemôže byť rozhodujúce ani rozhodnutie Úradu na ochranu osobných údajov, na ktoré sa odvoláva žalovaný, ktoré v súvislosti s jeho zodpovednosťou neskončilo vydaním rozhodnutia o porušení ustanovení zákona o ochrane osobných údajov. Z tohto dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalovaného o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie nie je dôvodná.

12. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, to znamená musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke, a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods.1 CSP (Dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo), a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov (v úsudku medzi porovnávanými skutočnosťami), príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo, ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z §§ 185 až 211 CSP. Pri hodnotení dôkazov je potrebné zohľadniť aj iné okolnosti, ako sú vzájomná nadväznosť, súlad alebo rozpor medzi skutočnosťami, ktoré z vykonaného dôkazu vyplývajú a podobne. Skutkové zistenie ako výsledok hodnotenia dôkazov nemôže byť zásadne správne, ak hodnotenie dôkazov súdom prvej inštancie nezodpovedá § 191 ods. 1 CSP, lebo hodnotil každý dôkaz len jednotlivo a nie aj v ich vzájomnej súvislosti. Skutkové zistenie nie je správne ani vtedy, ak medzi vykonaným dôkazom (jeho obsahom) a z neho vyvedeným (čiastkovým) skutkovým záverom, je zrejmy nesúlad.

Dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli sporové strany. Hodnotením dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je

obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 14. 9. 2011, sp. zn. 3 Cdo 204/2009).

13. K námietke o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani k naplneniu tejto odvolacej námietky zo strany súdu prvej inštancie nedošlo.

14. Pri otázke posúdenia primeranosti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade existuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko incident, kedy došlo k vystaveniu osobných údajov žalobcu nepovolaným osobám je tak závažným zásahom do jeho práva na ochranu osobnosti, že nepostačuje zadosťučinenie podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vzhľadom na závažnosť, okolnosti a charakter tohto incidentu je dôvodné, aby bolo žalobcovi priznané aj právo na nemajetkovú ujmu. V dnešnej dobe je téma súkromia jednoznačne témou rezonujúcou v spoločnosti a v súvislosti s presunom aktivít záväzkovoprávnych vzťahov do digitálneho priestoru je nepochybné, že ponechaním všetkých osobných údajov žalobcu bez náležitého dohľadu zo strany žalovaného, došlo k neprípustnému vytvoreniu podmienok pre zneužitie týchto údajov. Právo na ochranu osobných údajov možno dnes nepochybne považovať za subkategóriu práva na súkromie, a to vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, Európskeho súdu pre ľudské práva s poukazom na článok 8 Dohovoru, ako aj na ostatné právne predpisy, ktoré citoval súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Súčasná informačná spoločnosť a digitálna ekonomika dospela do stavu, kedy sa osobné údaje stali jednou z komodít na trhu, a preto je nutné tento derivát, ktorý už nie je len v dispozičnom práve pôvodného držiteľa, teda dotknutej osoby, ale aj osoby, ktorej pôvodný držiteľ tieto osobné údaje zveril, dbať na to, aby subjekt, ktorému boli zverené, nevystavoval bezpečnostnému riziku tieto osobné údaje a v prípade, že k tomu dôjde, je nepochybné dôvodné priznať dotknutej osobe právo na náhradu nemajetkovej ujmy tak, aby táto bola primeraná a proporcionálna. Primerané zadosťučinenie možno chápať ako nástroj na odstránenie spôsobenej nemajetkovej ujmy, pričom podobne ako pri majetkovej ujme aj pri ujme nemajetkovej sa vyžaduje dôkaz existencie kauzálneho nexu viažuceho sa na protiprávne konanie rušiteľa, v dôsledku ktorého došlo k vzniku určitej nemajetkovej ujmy. Zodpovednosť rušiteľa sa posudzuje podľa objektívneho princípu, teda zavinenie sa neskúma a ani nepredpokladá, a na vznik zodpovednosti stačí už ohrozenie príslušných chránených práv, nakoľko ide o tzv. súkromnoprávny delikt ohrozovacej povahy. Objektívna zodpovednosť za ohrozenie alebo porušenie práv je systémovo príznačná práve pre oblasť ochrany osobnosti.

15. Pokiaľ došlo k neoprávnenému zásahu do vyššie uvedených osobnostných práv, má fyzická osoba dotknutá zásahom, právo domáhať sa na súde, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, odstránili sa následky neoprávnených zásahov, alebo poskytlo primerané zadosťučinenie. Podaním návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sleduje fyzická osoba priznanie materiálnej satisfakcie. Pred podaním takéhoto návrhu nie je nevyhnutné uplatniť právo na poskytnutie morálnej satisfakcie. Na úspešné uplatnenie práva na ochranu osobnosti sa nevyžaduje vyvolanie následkov, ale stačí, že zásah bol objektívne spôsobilý narušiť alebo ohroziť práva chránené ustanovením § 11 OZ. Nepeňažná forma zadosťučinenia má povahu tzv. morálneho plnenia. Ide o odčinenie spôsobenej nemajetkovej ujmy tými istými alebo podobnými prostriedkami, akými bola táto ujma vyvolaná. V prejednávanej veci ospravedlnenie nepredstavuje postačujúci nástroj nápravy ohrozených práv, a to vzhľadom na charakter protiprávneho konania, ktorým došlo k zásahu do osobnostných práv. Keďže neoprávnený zásah spočíva v úniku chránených osobných údajov, nemožno nápravu tohto nežiaduceho stavu, ktorý nastal, a ktorý trval určitú dobu, počas ktorej boli citlivé osobné údaje dotknutých osôb ponechané na neuzamknutom mieste a vystavené riziku ich zneužitia, dosiahnuť ospravedlnením (ako to môže byť napr. pri ospravedlnení v prípade zverejnenia nepravdivých či difamujúcich tvrdení o fyzickej

osobe), nakoľko samotný únik osobných údajov nemožno ospravedlnením odčiniť a rovnako nemožno odčiniť nebezpečenstvo, ktoré hrozilo.

Primerané zadosťučinenie v peniazoch možno požadovať vtedy, ak zadosťučinenie v nepeňažnej forme nemôže slúžiť ako satisfakcia, alebo by nemateriálnu ujmu nekompensovalo v dostatočnej miere. Uvedené však neznamená, že bez prvotnej žiadosti morálneho zadosťučinenia nemožno žiadať primerané zadosťučinenie v peniazoch. Zákonná formulácia nevylučuje ani kombináciu peňažnej a nepeňažnej formy zadosťučinenia tak, aby v celkovom súhrne bolo zadosťučinenie primerané. Voľba formy zadosťučinenia je na žalobcovi, pričom musí vychádzať z intenzity zásahu. Pokiaľ si teda žalobca ako formu satisfakcie zvolil peňažnú formu, a to za stavu, že k ospravedlneniu ako morálnej satisfakcii nedošlo, nemôže byť v konaní neúspešný len pre to, že by mal prednostne požadovať morálnu satisfakciu. Vzhľadom na to, že zo strany žalovaného vo vzťahu k žalobcovi k ospravedlneniu nedošlo, neobstojí odvolacia námietka žalovaného spočívajúca v tom, že prvoinštančný súd nesplnil pokyny odvolacieho súdu v tom smere, či by nepostačovalo prípadné ospravedlnenie.

Primerané zadosťučinenie sa chápe ako nástroj na odstránenie ujmy nemateriálneho charakteru, a nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. Nemajetkovú ujmu stačí len preukázať, čo nie je synonymom dokazovania ako pri náhrade škody, a podľa okolností a špecifik prípadu aj odôvodniť. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobca v dostatočnej miere preukázal ujmu, ktorá hrozila v dôsledku zásahu do jeho osobnostných práv v podobe rizika zneužitia jeho osobných údajov.

16. Žalovaný nesúhlasil ani s výrokom o trovách konania. V súlade so zákonnými ustanoveniami o trovách konania (§ 251 a nasl. CSP) a procesnou situáciou, ktorá nastala v prejednávanej veci, kedy z uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, po čiastočnom späťvzati žaloby bola žalobcovi priznaná suma 110 EUR, odvolací súd dospel k záveru, že žalobca bol v konaní úspešnou stranou sporu. Zásada úspechu v spore aplikujúc ust. § 255 ods. 1 CSP je esenciálnym kritériom priznania náhrady trov konania. Úspech vo veci v prípade, ak výška plnenia závisí od úvahy súdu, ako je to v prejednávanej veci, sa skúma v rozsahu, či žalobcovi bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Stranu sporu, v danom prípade žalobcu, nie je možné zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Tak, ako to uviedol žalobca, najmä v konaniach o ochranu osobnosti pri náhrade nemajetkovej ujmy, si strana sporu odhadne výšku uplatňovaného nároku, ktorú v závislosti od vykonaného dokazovania posúdi súd. Nie je možné požadovať od žalobcu, aby výšku uplatňovaného nároku určil v nižšej sume alebo v sume, ktorú bude zvažovať súd v rámci svojej úvahy. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v takomto prípade je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Na základe uvedeného sa považuje rozhodnutie o tom, že do práva žalobcu bolo zasiahnuté, za úspech v spore. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná, teda nadväzujúca. Predmetný záver vyplýva aj z judikatúry najvyšších súdnych autorít.

V skutkovo a právne identickej právnej veci, ktorej základ nároku sa odvíja od rovnakého bezpečnostného incidentu podal žalovaný proti uzneseniu Okresného súdu Svidník sp. zn. 6C/29/2018 zo dňa 20.1.2022 o výške náhrady trov konania, ústavnú sťažnosť. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 24.5.2022, č. k. II. ÚS 233/2022-18 ústavnú sťažnosť odmietol. V citovanom uznesení Ústavný súd SR argumentuje takto „...pokiaľ príslušný súd skonštatuje zásah do osobnostných práv, má žalobca plný úspech v spore, teda patrí mu plný nárok na náhradu trov konania v zmysle uplatnenia zásady úspechu. Z tohto pohľadu je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch“.

Odvolací súd dáva taktiež do pozornosti, že Ústavný súd Slovenskej republiky aj v náleze sp. zn. II. ÚS 225/2020 z 27. augusta 2020, zverejnenom v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 31/2020 konštatoval, že: „V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie „presného“ výsledku konania. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca.“ Obdobne rozhodol ústavný súd vo veciach pod sp. zn. I. ÚS 24/2021, II. ÚS 225/2020, II. ÚS 399/2019, III. ÚS 475/2018, II. ÚS 397/2020.

K argumentácii žalovaného, že trovy konania násobne prevyšujú judikovanú čiastku odvolací súd uvádza, že ide o konanie o ochranu osobnosti, v ktorom je základné a rozhodujúce konštatovanie súdu o zásahu do osobnostných práv žalobcu, ktorý sa pre účely rozhodovania o trovách v takomto prípade považuje za stranu v spore plne úspešnú. Poukazujúc na rozhodnutia Ústavného súdu SR (II. ÚS 225/2020, II. ÚS. 223/2022, IV. ÚS 599/2013) je konštatovanie žalovaného o nepomere medzi priznanou sumou peňažnej náhrady a výškou trov konania bez právneho významu a rovnako je bez právneho

významu aj konštatovanie o nevyhnutnosti žalobcu niesť „zodpovednosť (aspoň čiastočnú) za výsledok sporu“.

Zo samotného znenia § 10 ods. 8 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. do 31.12.2023 vyplýva, že tarifnou hodnotou je suma 3. 000 EUR, ak sa nežiada náhrada nemajetkovej ujmy a suma 5. 000 EUR, ak sa žiada náhrada nemajetkovej ujmy. Okolnosť, v akej výške v konečnom dôsledku táto náhrada nemajetkovej ujmy bude priznaná, nie je právne významná z pohľadu nárokov na náhradu trov konania. Preto argumentácia žalovaného, že výška uplatňovanej nemajetkovej ujmy pri ochrane osobnosti býva tak, ako v tomto prípade žalobcom nadhodnotená, nemá vplyv na výšku uplatňovaných a priznaných trov konania, pretože žalobcovi súd priznáva plnú náhradu trov konania výlučne v prípade, pokiaľ bol čo do základu úspešný. Úspech žalobcu v prejednávanej veci bol v uznaní základu nároku.

17. Žalovaný v odvolaní taktiež namietal, že prvoinštančný súd pri rozhodovaní o trovách konania nevezal na zreteľ jeho argumentáciu spočívajúcu v nevyhnutnosti aplikovať ust. § 257 CSP.

Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Citované zákonné ustanovenie je ustanovením, ktoré predstavuje odchýlku pri rozhodovaní o trovách konania v závislosti od zodpovednosti za výsledok sporu. Aplikácia tohto zákonného ustanovenia závisí od úvahy súdu a jeho aplikácia nepriaznivo dopadá na tú procesnú stranu, ktorá bola úspešná, patrí jej nárok na náhradu trov konania, ale protistrana pre aplikáciu ust. § 257 CSP nie je povinná tieto trovy uhradiť. Ust. § 257 CSP je moderačným právom súdu a je vecou súdu, akým spôsobom preukázané okolnosti pre aplikáciu § 257 CSP vyhodnotí. Dôvody hodné osobitného zreteľa zákon neuvádza. Zákon neuvádza ani výnimočné okolnosti, na ktoré je potrebné prihliadnuť.

Odvolací súd poukazuje na to, že na základe opätovného preskúmania predmetného spisu nezistil dôvody pre použitie ust. § 257 CSP. Výklad dôvodov hodných osobitného zreteľa a výnimočných okolností zákon ponecháva na súdnej praxi. Strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov konania podľa výnimočného ustanovenia len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nároku. Nejde o automatické pravidlo, ktoré by sa uplatňovalo k určitému druhu konania, ale o prvok individualizácie, nie však ľubovôle zo strany súdu. Právo na priznanie primeranej a právny predpismi stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú, je súčasťou práva na spravodlivý proces a súvisí, pokiaľ ide o náhradu trov právneho zastúpenia, s majetkovým právom podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, s čl. I ods. 1 Dodatkového protokolu a právom na právnu pomoc podľa § 37 ods. 2 Listiny.

Vzhľadom na odvolacie námietky žalovaného ohľadom prípadnej aplikácie ust. § 257 CSP je potrebné zdôrazniť, že žalovaný ako zodpovedná osoba pri porušovaní pravidiel s manipuláciou osobných údajov porušil smernicu Európskej únie č. 95/46/ES, ktorej cieľom je výrazné zvýšenie ochrany osobných údajov. Základným zákonom, v ktorom je uvedená smernica premietnutá, je zákon č. 18/2018 Z.z. o ochrane osobných údajov, v ktorom sa na vysokej úrovni chráni právo a sloboda fyzickej osoby so zameraním na právo ochrany osobných údajov, pričom cieľom je zabrániť rozdielom, ktoré sú prekážkou voľného pohybu osobných údajov v rámci vnútorného trhu. Všeobecné nariadenie EÚ o ochrane údajov (GDPR) niektoré údaje považuje za citlivé. Takýmito údajmi sú aj osobné údaje ako sú, meno, priezvisko, adresa bydliska, rodné číslo, číslo občianskeho preukazu, telefónne číslo, číslo SIM karty a vlastnoručný podpis, ktoré predstavujú osobitnú kategóriu osobných údajov, ktoré žalovaný sprístupnil nepovolaným osobám. V prejednávanej veci sa jednalo o totožné údaje nielen u žalobcu, ale u ďalších osôb v okrese Svidník. Niet preto dôvodu, aby žalovaný ako porušovateľ ochrany GDPR citlivých údajov bol zvýhodnený oproti žalobcovi, ktorý sa bez svojho zavinenia dostal do situácie, kedy jeho osobné údaje v dôsledku bezpečnostného incidentu žalovaného boli ohrozené. Aplikácia ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania v takom prípade by nebola ani spravodlivá. Nie je namieste, aby osoba, ktorá spôsobila porušenie práva žalobcu, bola zvýhodňovaná vo vzťahu k moderácii výšky trov konania podľa § 257 CSP oproti žalobcovi, ktorý ako fyzická osoba musel svoje práva chrániť súdnou cestou.

18. Skutočnosť, že v iných konaniach je žalovaný povinný vyplatiť trovy konania právnemu zástupcovi žalobcov, je v tejto veci vo vzťahu k žalobcovi bez právneho významu. Každá jedna vec je individuálna, pričom žalobca sa rozhodol v tejto veci individuálne konať, podať žalobu a chrániť tak svoje práva vyplývajúce zo zákona. Nie je možné zohľadňovať v iných konaniach vyplatené alebo očakávané vyplatenia trov konania pri rozhodovaní o trovách konania v prospech žalobcu. Trovy konania sú nákladom strany sporu, pričom účet jeho právneho zástupcu je iba platobným miestom.

Odvolací súd nezistil žiaden dôvod, ktorý by mal žalovaného zvýhodniť pri rozhodovaní o trovách konania, a aby v prospech žalovaného bolo dôvodné aplikovať právnu normu vyplývajúcu z ust. §

257 CSP. Iný záver by predstavoval presadenie typických prvkov zabránenia alebo odradenia od legitímneho výkonu prirodzených a zákonných práv hrozbou právnej sankcie, tzv. Chilling Effects. Inak povedané, je neakceptovateľné, aby osoba zodpovedná za čím rozsiahlejšie porušenie práva na ochranu osobných údajov spotrebiteľov, očakávala zvýhodnenie svojho postavenia prostredníctvom rozhodovania o náhrade trov konania. Aj preto je ust. § 257 CSP v danej veci v prospech žalovaného neaplikovateľné.

19. To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu však nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Zodpovedané majú byť len tie otázky, ktoré majú pre vec zásadný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Ústavný súd SR vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ (porovnaj IV. ÚS 115/03). S poukazom na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto sú pre rozhodnutie v merite veci bez náležitého významu.

20. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd, v rámci prieskumu rozhodnutia súdu prvej inštancie, nezistil aby neboli splnené procesné podmienky, pričom ozrejmil dôvody, na základe ktorých je v predmetnej veci daná miestna príslušnosť Okresného súdu Bardejov. Odvolací súd taktiež nezistil, aby súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, nakoľko tento v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Na takto zistený skutkový stav zároveň správne aplikoval príslušné právne predpisy, a teda prejednávajúcu vec správne právne posúdil. Odvolací súd rovnako nezistil, aby súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Keďže odvolací súd nezistil naplnenie odvolacích dôvodov namietaných žalovaným, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

21. O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, s použitím § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, keďže žalobca bol v odvolacom konaní plne úspešný. Z dôvodov uvedených v bodoch 17. a 18. odôvodnenia tohto rozsudku odvolací súd ani pri náhrade trov odvolacieho konania nevzhladol okolnosti opodstatňujúce použitie ust. § 257 CSP. Prvoinštančný súd o výške trov konania rozhodne samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník do 60 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 2 : 1.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).